

TEHTÄVIÄ SATUUN PEUKALOINEN

A) Sisältökysymykset:

1. Miksi pojan nimeksi tuli Peukaloinen?
2. Millainen Peukaloinen oli lapsena?
3. Miten Peukaloinen ohjasi hevosta oikeaan paikkaan?
4. Mitä vastaan tulevat miehet ihmettelivät?
5. Miksi miehet halusivat ostaa Peukaloisen?
6. Miten Peukaloinen karkasi miehiltä?
7. Miten Peukaloinen aikoi auttaa varkaita?
8. Miksi Peukaloinen huusi rikkaan miehen talossa?
9. Miksi isäntä sanoi palvelijaa hulluksi?
10. Miten Peukaloinen joutui lehmän vatsasta suden suuhun?
11. Miten Peukaloinen pääsi kotiin?
12. Miltä vanhemmista tuntui, kun he näkivät Peukaloisen?

B) Sanastotehtävät:

Selitä omin sanoin seuraavat sanat tai sanonnat:

1. talonpoika
2. valjastaa hevonen
3. seurata
4. ketterä
5. ryömiä
6. nukkua sikeästi
7. rynnätä pakoon
8. mahalaukku
9. onnettomuus
10. kylläinen

C) Muita tehtäviä:

- Keskustelutehtäviä: Kerro omin sanoin Peukaloisen tarinan eri vaiheet ja mieti mikä on sadun opetus/sanoma.
- Rikkinäinen puhelin. Oppilaat istuvat ringissä esimerkiksi luokan lattialla. Opettaja kuiskaa vieressään istuvan oppilaan korvaan lauseen sadusta. Tämän jälkeen lauseen kuullut oppilas kuiskaa kuulemansa lauseen vieressään istuvalle ja tämä taas seuraavalle jne. Viimeinen henkilö sanoo kaikille ääneen lauseen, jonka hän on kuullut. Usein viesti on muuttunut matkan aikana. Tehtävää voidaan myös vaikeuttaa siten, että oppilaat istuvat puolikaaren muodossa ja molemmista kaaren päistä laitetaan eri viesti kulkemaan.
- Pyydä oppilaita piirtämään sadusta sellainen kohta, joka heillä jäi erityisesti mieleen. Opettaja laittaa oppilaiden piirtäessä luokan lattialle langan tai narun, joka kuvaa elokuvan juonta. Jokainen oppilas kertoo vuorollaan muille, minkä kohdan piirsi. Luokka pohtii yhdessä, mistä kohtaa elokuvaa kyseinen kohta on. Piirustukset sijoitetaan tapahtumajärjestyksessä langalle.

Tehtävä voidaan purkaa myös pareittain. Oppilaat muodostavat parit ja käyvät itsenäisesti parin kanssa sijoittamassa piirustuksensa oikealle kohtaa juonilankaa. Opettaja on voinut laittaa langalle valmiiksi lappuja merkiksi tietyistä elokuvan kohdista. Tämä voi helpottaa oppilaiden omatoimista piirustusten sijoittamista. Kun kaikki piirustukset on sijoitettu langalle, luokka kiertää yhdessä katsomassa, mitä oppilaat ovat piirtäneet. Piirustuksen tekijä saa kertoa kuvastaan, jos haluaa. (<http://www.mediametka.fi/direct.aspx?area=page&prm1=216>)

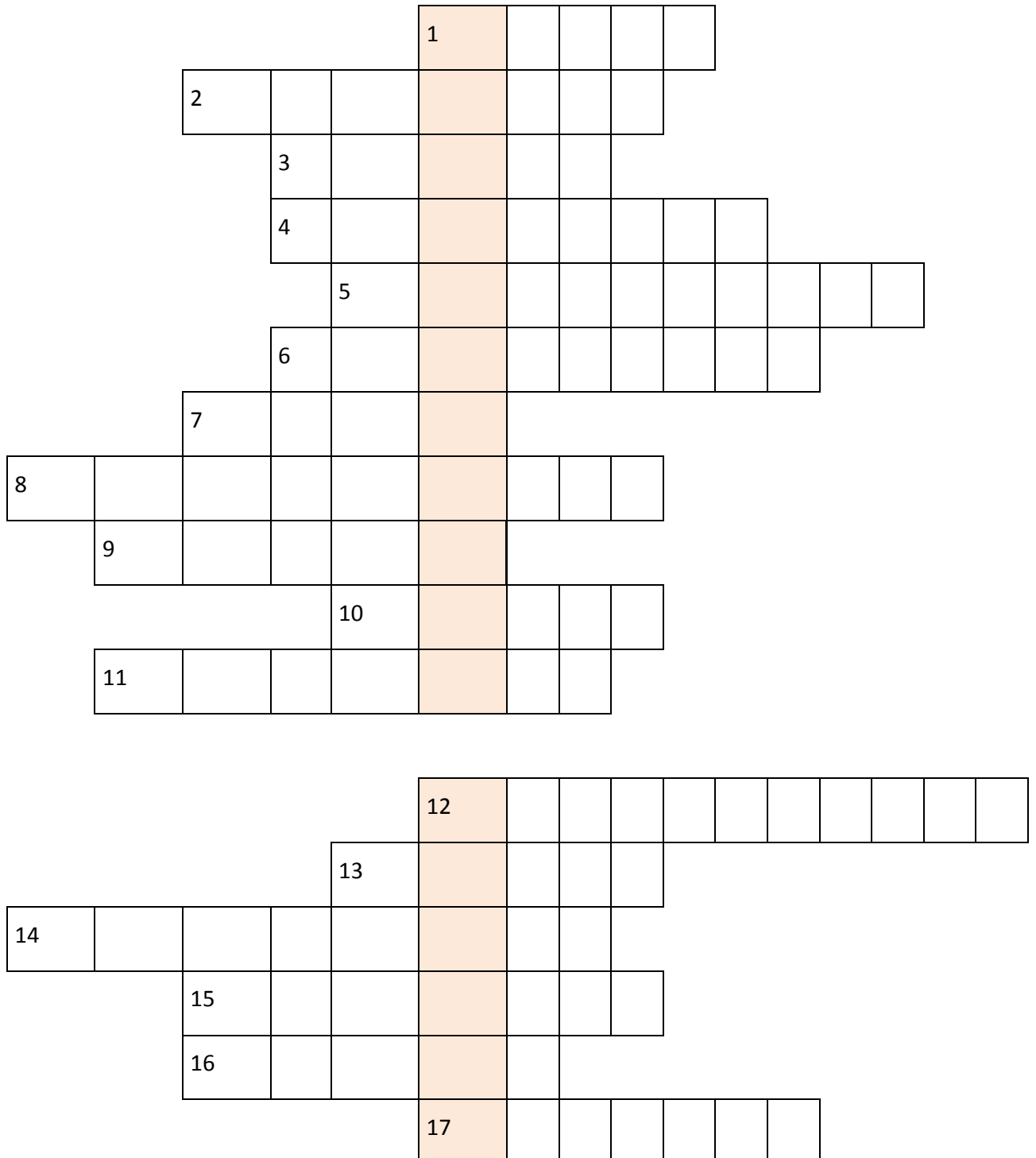
- Alias-sanapeli sadun sanoista: Oppilaat jaetaan pieniin ryhmiin, esimerkiksi kuusi oppilasta/ryhmä. Jaetuissa ryhmissä oppilaat muodostavat vielä pareja, jotka kilpailevat toisiaan vastaan. Parit selittävät vuorotellen toisilleen sanoja ja pari yrittää arvata niin monta sanaa, kuin pari ehtii selittää tietyssä ajassa. Eniten sanoja oikein selittänyt ja arvannut pari voittaa.
 - o Esimerkkisanoja: Talonpoika, takka, vaimo, terve, hevonen, hakata puita, valjastaa hevonen, metsä, kirves, ihmeissään, myydä, myyränkolo, varas, rikas, asunto, palvelija, herätä, lato, navetta, kynnyks, isäntä, ateria, ruokakomero, herkku, nälkäinen, leipä, lypsää, tupa, vanhemmat, viikate, jakkara, avata, seikkailu, ajuri, ohje, nauraa, ryömiä ymym.

Ristikko: Ratkaise annettujen vihjeiden perusteella, mikä satuun liittyvä sana on kyseessä ja merkitse se ristikkoon. Näin saat muodostettua kaksi sanaa ristikon keskellä vaaleanpunaiselle alueelle.

Vihjeet:

1. Täydennä puuttuva sana lauseeseen: Peukaloinen oli hyvin _____ kooltaan.
2. Lehmien koti
3. Ohjaa hevosta
4. Täydennä puuttuva sana lauseeseen: Peukaloinen nukkui _____ koko yön aamuun saakka.
5. Hoitaa maatilaa
6. Laittaa hevoselle suitset
7. Siellä säilytetään heiniä
8. Kun on syönyt ja juonut tarpeeksi, olo on sellainen
9. Ryöstää tavaroita
10. Iso kotieläin
11. Surullisen vastakohta
12. Peukaloinen neuvoi sudelle reitin sinne
13. Lehmät syövät sitä
14. Synonyymi sanalle säikähtää
15. Miehellä oli kirves, vaimolla _____.
16. Synonyymi sanalle urhea
17. Synonyymi sanalle ansaita rahaa

Ristikon pohja

Ristikon oikeat vastaukset:

1. PIENI
2. NAVETTA
3. AJURI
4. SIKEÄSTI
5. TALONPOIKA
6. VALJASTAA
7. LATO
8. KYLLÄINEN
9. VARAS
10. LEHMÄ
11. ILOINEN
12. RUOKAKOMERO
13. HEINÄ
14. PELÄSTYÄ
15. VIKKATE
16. URHEA
17. TIENATA

Pystyriville tulee sanat: Peukaloisen retket